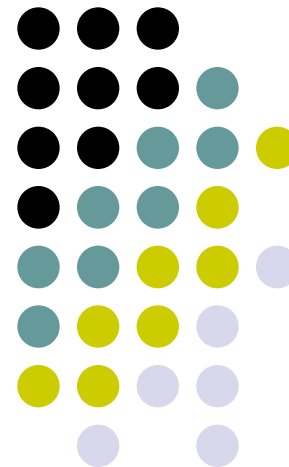

NEVHODNÉ SLOŽKY POTRAVY

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Rozdělení drog v těhotenství

- Užívání drog je staré jako lidstvo samo.
- Droga = návyková látka, která je schopna navodit velmi těžce zvladatelnou potřebu nutkavého a opakovaného užívání látky.
- Příčiny užívání: droga- člověk- prostředí
- Na počátku 20. století rozdělení na:
 1. Legální drogy – alkohol, tabakismus.
 2. Nelegální drogy – kokain, heroin, konopí.

KOUŘENÍ V TĚHOTENSTVÍ

- Počátky kouření sahají do Mexika 500 let před naším letopočtem
- V 16. století se tabák začal objevovat v Evropě a kouření se stalo společenským rituálem.
- Až ve 20. století se více rozpracovávají škodlivé účinky tabakismu.

KOUŘENÍ V TĚHOTENSTVÍ

- Cigaretový kouř vzniká nedokonalým spalováním tabáku.
- Obsahuje směs více než 4000 chemických látek.
- Po vdechnutí se tyto látky dostávají do krevního oběhu a jsou zanášeny do vzdálených orgánů.

KOUŘENÍ V TĚHOTENSTVÍ

- Dle WHO je kouření nejčastější příčinou chronických onemocnění a předčasného úmrtí člověka.
- Je vysoce návykové, zvláště pak u mladších lidí.

KOUPŘENÍ V TĚHOTENSTVÍ

- Jednoznačně nejrozšířenější návyková látka u českých těhotných žen.
- Odhaduje se, že až 1/5 těhotných a kojících žen kouří.
- V ČR má asi 38% těhotných žen kuřáckou anamnézu, 12% těhotných kouří po celé těhotenství.

KOUŘENÍ V TĚHOTENSTVÍ

- Nejčastěji kouřící těhotné ženy jsou mladistvé do 20-ti let.
- Kouření v těhotenství úzce souvisí se vzděláním a socioekonomickým statutem.

ŠKODLIVOST NIKOTINU PRO PLOD

- Nikotin prochází placentou!
- Snižuje fetoplacentární perfuzi a tím i fetální oxygenii.
- Zvyšuje riziko hypotrofizace plodu.
- Riziko intrauterinního úmrtí plodu.
- Riziko abrupce placenty.
- Zhoršený somatický i neuropsychologický vývoj dítěte.

ŠKODLIVOST NIKOTINU

- Častější vrozené vývojové vady (rozštěpy pater, deformity zubů, končetin).
- I pasivní těhotná kuřačka může ovlivnit neblaze zdraví svého dítěte:
 - Atopický ekzém či alergie dítěte v ranném věku.
- Nikotin prostupuje do mateřského mléka, ovlivňuje kojení a tlumí tvorbu MM.

ALKOHOL V TĚHOTENSTVÍ

- Nejrozšířenější a zároveň společností nejvíce tolerovaná droga.
- Přestože je alkohol považován za života budič, tlumí CNS, rychlost rozhodování, úsudek, oslabuje vnímání bolesti a tlumí dýchání a krevní oběh.

ALKOHOL V TĚHOTENSTVÍ

- Opilost = ebrieta
- Vede k odstranění sociálních zábran, agresivitě
- Již mírnější opilost vede k hyperglykémii, hypokalémii a k dehydrataci v organismu.

ALKOHOL V TĚHOTENSTVÍ

- 1. odborně doložené zprávy o škodlivosti alkoholismu v těhotenství již z 18. století, Anglie.
- Vědomosti o škodlivosti alkoholismu v těhotenství jsou prastaré, přesto tento problém přetrvává dodnes.

ALKOHOL V TĚHOTENSTVÍ

- Naštěstí v těhotenství jen občasné.
- Nejčastěji u:
 - Starší vícerodičky
 - Nízký socioekonomický statut
 - Kuřačky či ženy na drogách
 - Osamělé či rozvedené ženy

ALKOHOL V TĚHOTENSTVÍ

- Alkohol = buněčný jed
- Prochází placentou!
- Už v malých dávkách ovlivňuje metabolismus plodu – není schopen ho z těla odbourat.
- Určit přesné dávky alkoholu, které jsou již škodlivé je velmi těžké, individuální.
- Užívání velkých dávek alkoholu vede k rozvoji *FAS = fetálního alkoholového syndromu*
- Nejrizikovější je 1. trimestr

Fetální alkoholový syndrom

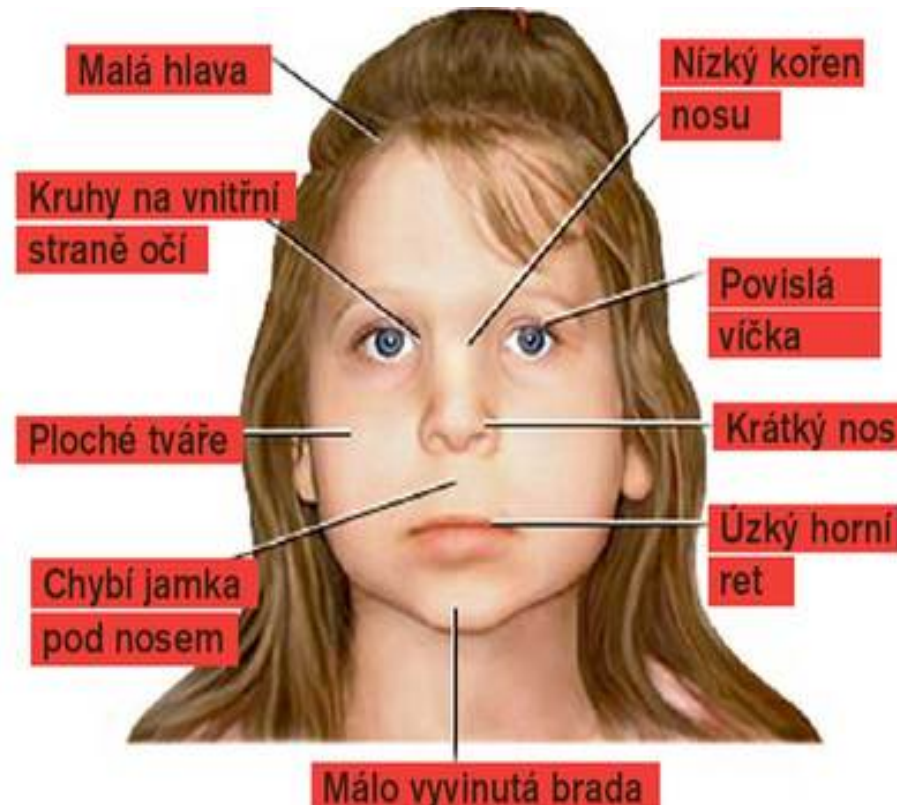
- = důsledkem vystavení plodu působení alkoholu
- Orgánové a fyzické poškození plodu
- Ovlivňuje psychiku plodu a potažmo dítěte

Fetální alkoholový syndrom

- Menší porodní váha
- Deformity dlaní a obličeje
- Postižení kloubů a končetin
- Poruchy pohybové koordinace
- Poruchy učení
- Poruchy paměti
- Neurologické odchylky
- Mentální retardace, hyperaktivita
- Často malformace srdce, urogenitálního systému

Fetální alkoholový syndrom – deformity obličeje

NELEGÁLNÍ DROGY V TĚHOTENSTVÍ

- Rizika užívání drog v těhotenství:
 - Při i.v. užívání je poškozený cévní systém, komplikace v těhotenství a při porodu (často nutný CŽK).
 - Odbourávají z těla kyselinu listovou a železo
 - Častější infekce močových cest
 - **Prematurita**
 - Je ovlivněn placentární přenosu živin k plodu.
 - Snížený uteroplacentární průtok.
 - Po užití heroinu, kokainu, amfetaminu je zvýšené riziko abrupce placenty.
 - Teratogenní působení na plod.

NELEGÁLNÍ DROGY V TĚHOTENSTVÍ

- Opioidy – heroin, morfin
- Stimulační drogy – kokain, pervitin
- Kanabinoidy – marihuana
- Halucinogeny – LSD, lysohlávky
- Těkavé látky – toluen, lepidla, ředidla laků

Léčba závislostí v těhotenství

- Výrazná role porodní asistentky a lékaře
- Portfolio kontaktů na odborníky:
 - Psychiatrická klinika – léčba závislostí
 - Dropin
 - Poradny pro odvykání kouření

Léčba závislostí v těhotenství

- Důležitá je motivace ženy
- Substituční terapie opioidů – metadon, subutex.
- !Metadon vyvolává u plodu abstinenční příznaky! – až do 4 měsíců po porodu. Kojení – nejednotnost názorů.
- Subutex – abstinenční příznaky jsou mírnější, může se kojit, téměř nepřechází do MM.
- Úprava psychosociálního prostředí ženy.

Abstinenční syndrom u novorozence

- = soubor specifický známek chování, změn respiračního, neurologického, GIT systému:
- Plačtivost, dráždivost, třes, neklid
 - Novorozenecké křeče
 - Velmi krátký spánek
 - Zvracení, průjem
 - Špatná regulace sání a polykání
 - Zrychlené dýchání, apnoické pauzy

Léčba abstinenčního syndromu u novorozence

- Diagnostika: v ČR používaná bodová škála MUDr. Finneganové. Hodnotí se 21 kritérií v bodové škále od 1 – 8.
- Pokud je součet bodů nad 8, zahajuje se farmakoterapie novorozence: opiové nebo morfiové preparáty v perorálních kapičkách
- **Nefarmakologická terapie:** teplé, tiché a tmavé prostředí. Šetrná manipulace s novorozencem a sledování FF.

NEVHODNÉ KOŘENÍ A BYLINKY

?

NEVHODNÉ KOŘENÍ A BYLINKY

- Hořčičné semínko – překrvení orgánů
- Šafrán – vyvolává děložní kontrakce
- Rozmarýn lékařský – prokrvení malé pánve
- Petržel – abortivum ve velkých dávkách
- Skořice, pepř, máta, kari
- Ke koření je vhodné v malých množstvích použít: kopr, pažitku, zeleninovou, petrželovou a celerovou nať, kyselé zelí.